

מבט לאיראן

23 באפריל-7 במאי, 2017
ד"ר רז צימט

עיקרי הדברים

- ✓ שני לוחמי משמרות המהפכה נהרגו באזור חמאה שסוריה.
- ✓ מפקד כוחות היבשה של משמרות המהפכה אמר, כי כוחותיו ממשיכים וימשיכו לפעול בסוריה כיועצים לצד כוח קדס של משמרות המהפכה. הוא ציין, כי הסיוע כולל ייעוץ בטכניקות ובטקטיקות לחימה המחייב נוכחות בשטח של היועצים האיראנים.
- ✓ ג'ואד תרכ-אבאדי, שגריר איראן החדש בדמשק, החל בתפקידו. הוא מחליף בתפקיד את מחמד רזא ראוף שיבאני, שסיים את תפקידו כשגריר באוקטובר 2016.
- ✓ עלי איוב, רמטכ"ל צבא סוריה, ביקר בראשית מאי בטהראן ונפגש עם עמיתו האיראני, מחמד באקרי, ועם שר ההגנה האיראני, חסין דהקאן. הבכירים דנו בהתפתחויות בסוריה ובחיזוק הקשרים הצבאיים בין שתי המדינות.
- ✓ איראן גינתה את תקיפת מחסני הנשק של חזבאללה ליד שדה התעופה בדמשק ב-27 באפריל 2017, שיוחסה לישראל. דובר משרד החוץ האיראני טען, כי התקיפות הישראליות נועדו להחליש את ממשלת סוריה.
- ✓ ע'לאם-חסין כרבאסצ'י, ראש עיריית טהראן לשעבר, עורר סערה באיראן, לאחר שמתח ביקורת פומבית על מעורבותה הצבאית של איראן בסוריה. בעקבות דבריו הודיע התובע הכללי באצפהאן על כוונת הרשות השופטת להעמידו לדין.
- ✓ השגריר החדש של איראן בעיראק, אירג' מסג'די, החל בסוף אפריל בתפקידו. בסוף אפריל נפגש השגריר, ששימש קודם לכן כיועצו הבכיר של מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, עם בכירים עיראקים וקיים קבלת פנים בשגרירות בבגדאד בהשתתפות נציגי ציבור.
- ✓ איראן גינתה את התקיפות האוויריות, שביצעה תורכיה ב-26 באפריל 2017 נגד יעדים של המחתרת הכורדית בצפון-עיראק.
- ✓ חילופי האשמות חריפים בין איראן לרשות הפלסטינית לאחר שיועץ שר החוץ האיראני תקף את יו"ר הרשות הפלסטינית והאשימו ב"פשעים" בשירות ארה"ב וישראל בעקבות החלטת הרשות לקצץ בשכר עובדי המגזר הציבורי בעזה ולהפסיק את מימון תחנת הכוח ברצועה.
- ✓ העיתון אלחיאית דיווח, כי בעקבות בחירתו של יחיא אלסנאר כמנהיג חמאס בעזה, הגדילה איראן את הסיוע לזרוע הצבאית של חמאס.

המעורבות האיראנית בסוריה

- שני לוחמי משמרות המהפכה נהרגו באזור חמאה שסוריה.

לוחמי משמרות המהפכה, אחמד ע'לאמי (Ahmad Gholami) וחאמד באפנדה (Hamed Bafandeh), שנהרגו בסוריה (24 באפריל 2017, defapress.ir)

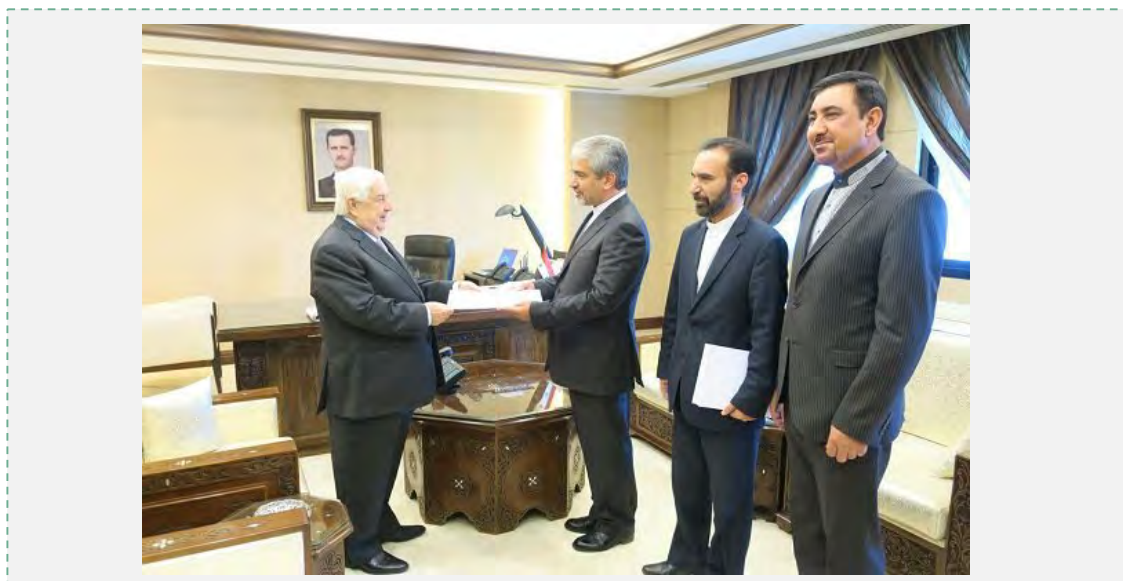
■ מחמד פאכפור (Mohammad Pakpour), מפקד כוחות היבשה של משמרות המהפכה, אמר בריאיון לסוכנות הידיעות פארס (2 במאי 2017), כי כוחות היבשה של משמרות המהפכה ממשיכים לפעול בסוריה לצד כוח קדס של משמרות המהפכה. הוא ציין, כי כוחות היבשה שלחו וימשיכו לשלוח לוחמים בעלי ניסיון כיועצים לסוריה. הסיוע כולל, לדבריו, ייעוץ בטכניקות ובטקטיקות לחימה המחייב את נוכחותם בשטח של היועצים האיראנים. הוא ציין, כי בין הכוחות הפועלים בסוריה נמצאים יועצים מטעם חטיבת הכוחות המיוחדים צאברין (Saberin). לדברי פאכפור, שליחת יועצים איראנים מספיקה ואין צורך לשלוח יחידות איראניות סדירות, מכיוון שמספר הטרוריסטים הפועלים בסוריה אינו גדול כל-כך והכוחות הסורים מסוגלים להתמודד עימם בעצמם.

■ פאכפור התייחס לחשיבותה של סוריה הנובעת מכך שהיא ניצבת בחזית התמיכה בהתנגדות לישראל. אם חזבאללה, שצריך להיערך למאבק נגד ישראל, לא היה נלחם כיום נגד הטרוריסטים בסוריה, סוריה הייתה נופלת בידי תומכי הציונים והדבר היה מחליש את המאבק בישראל. הוא ציין, כי אילו כל הקבוצות הפועלות כיום נגד המשטר הסורי היו מתאחדות ופועלות נגד ישראל, מצבה של ישראל לא היה טוב כפי שהוא כיום.

מפקד כוחות היבשה של משה"מ, מחמד פאכפור (פארס, 2 במאי 2017)

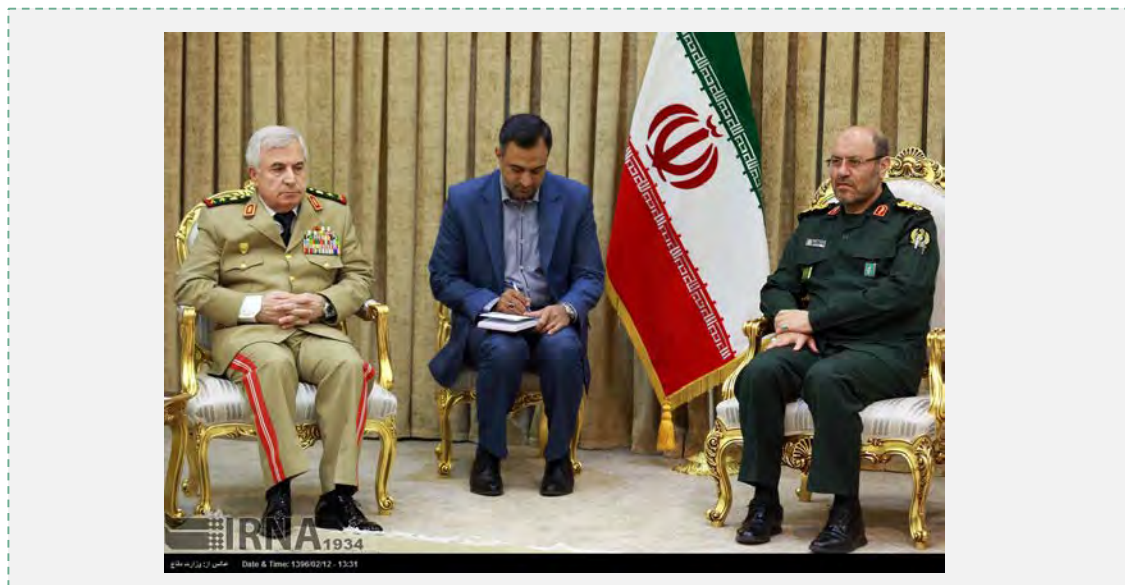
■ ג'ואד תרכ-אבאדי (Javad Tork Abadi), שגריר איראן החדש בדמשק, החל בסוף אפריל 2017 בתפקידו. ב-26 באפריל 2017 הגיש תרכ-אבאדי את כתב אמנתו לשר החוץ הסורי, וליד אלמעלם, וב-2 במאי 2017 לנשיא אסד. תרכ-אבאדי, ששימש בעבר כשגריר איראן בסודאן, בבחריין ובניגריה וכמיופה הכוח של איראן בכווית, החליף את מחמד רזא ראוף שיבאני (Mohammad Reza Raouf Sheybani), שסיים את תפקידו כשגריר באוקטובר 2016 (מהר, 26 באפריל 2017). העיכוב במינוי שגריר חדש בדמשק עורר בחודשים האחרונים ביקורת חריפה במערכת הפוליטית האיראנית, במיוחד על רקע המערכה הנמשכת בסוריה במעורבות איראן. בדצמבר 2016 פנו כמה חברי מגלס לשר החוץ, מחמד-ג'ואד זריף, בדרישה למנות בדחיפות שגריר חדש בדמשק.

ג'ואד תרכ-אבאדי מגיש את כתב האמנתו לשר החוץ הסורי (מהר, 26 באפריל 2017)

■ עלי איוב (Ali Ayoub), רמטכ"ל צבא סוריה, ביקר ב-1 במאי 2017 בטהראן ופגש עם עמיתו האיראני, מחמד באקרי (Mohammad Baqeri) ועם שר ההגנה האיראני, חסין דהקאן (Hossein

(Dehqan). במהלך הביקור דנו הבכירים משתי המדינות בהתפתחויות בסוריה ובחיזוק הקשרים הצבאיים בין דמשק וטהראן. הרמטכ"ל האיראני שיבח את התנגדות צבא סוריה והעם הסורי ל"טרוריסטים התכפירים" הפועלים במדינה וגינה את התקיפות האוויריות, שבוצעו לאחרונה על-ידי ארה"ב וישראל בסוריה. הרמטכ"ל איזב הודה לאיראן על תמיכתה הצבאית בסוריה ואמר, כי לסיוע האיראני תפקיד מכריע בהמשך ההתנגדות הסורית ובניצחונות נגד הטרוריסטים (אירנ"א, 1 במאי 2017).

פגישת רמטכ"ל סוריה עם שר ההגנה האיראני (אירנ"א, 1 במאי 2017)

■ שרי ההגנה של איראן, רוסיה וסוריה נפגשו ב-27 באפריל 2017 במוסקבה בשולי הועידה הבינלאומית השישית לביטחון ודנו בהתפתחויות בסוריה. שר ההגנה הרוסי, סרגיי שויגו; שר ההגנה האיראני, חסין דהקאן (Hossein Dehqan); ושר ההגנה הסורי, פהד ג'אסם אלפריג' (Fahd Jassem al-Freij), הדגישו בפגישתם המשולשת, כי שלוש המדינות ימשיכו במאמצייהם המשותפים במסגרת המערכה הצבאית הנמשכת בסוריה. כמו כן מתחו השרים ביקורת על התקיפה הצבאית האמריקאית, שבוצעה בלילה שבין ה-6 ל-7 באפריל 2017 בבסיס חיל האוויר הסורי בעיר חמץ שבמערב סוריה. בפגישה, שהתקיימה קודם לכן בין שרי ההגנה של איראן ורוסיה, אמר השר שויגו לעמיתו האיראני, כי רוסיה מרוצה מרמת שיתוף הפעולה בין שתי המדינות ב"מאבק בטרור" בסוריה (תסנים, 27 באפריל 2017).

פגישת שרי ההגנה של איראן, רוסיה וסוריה במוסקבה (תסנים, 27 באפריל 2017)

■ באסטנה, בירת קזחסטאן, התחדשו ב-3 במאי 2017 שיחות השלום בהשתתפות נציגי רוסיה, איראן ותורכיה. בראש המשלחת האיראנית עמד סגן שר החוץ האיראני לענייני ערב ואפריקה, חסין ג'אברי אנצרי (Hossein Jaber Ansari). במסגרת ההתייעצויות הנמשכות בין איראן לרוסיה בנוגע למצב בסוריה שוחחו ב-3 במאי 2017 בטלפון עלי שמח'אני, מזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי של איראן וניקולאי פטרושב מזכיר המועצה לביטחון לאומי של רוסיה. השניים דנו בהתפתחויות המדיניות והביטחוניות בסוריה ובשיתוף הפעולה בין שתי המדינות בסוריה (עצרי- איראן, 3 במאי 2017).

■ איראן גינתה את תקיפת מחסני הנשק של חזבאללה ליד שדה התעופה בדמשק ב-27 באפריל 2017, שיוחסה לישראל. בהראם קאסמי (Bahram Qasemi), דובר משרד החוץ האיראני, אמר, כי צעדי התוקפנות הנמשכים מצד ישראל נגד סוריה מהווים הפרה של ריבונותה ולכידותה הטריטוריאלית וכן של החוק הבינלאומי. הוא ציין, כי התקיפות הישראליות נועדו להחליש את ממשלת סוריה, וקרא לאו"ם לפעול למניעת הישנותן של תקיפות כאלה (איסנ"א, 28 באפריל 2017).

■ במכתב לשר הבריאות האיראני, חסן קאזיזאדה האשמי (Hassan Qazizadeh Hashemi), הודה קאסם סלימאני, מפקד משמרות המהפכה, על הסיוע שמעניק משרד הבריאות ללוחמי משמרות המהפכה בסוריה הכולל הדרכות, אספקת תרופות, ציוד רפואי וטיפול רפואי בפצועים. במכתב תשובה הודה השר לסלימאני על פעילות כוחות משמרות המהפכה בסוריה כנגד "הקבוצות התכפיריות" וציין, כי העם האיראני לא ישכח לעולם את לוחמי משמרות המהפכה, שהקריבו חייהם בלחימה בסוריה למען ביטחונה של איראן (פארס, 28 באפריל 2017).

■ ע'לאם-חסין כרבאסצ'י (Gholam Hossein Karbaschi), ראש עיריית טהראן לשעבר, עורר ביקורת חריפה בקרב חוגים שמרנים באיראן, לאחר שמתח ביקורת פומבית על המעורבות הצבאית של איראן בסוריה. בסרטון, שהופץ בסוף אפריל 2017 ברשתות החברתיות, מתועד נאום שנשא לאחרונה כרבאסצ'י בכנס תומכים של הנשיא רוחאני בעיר אצפהאן לקראת הבחירות לנשיאות. בדבריו אמר כרבאסצ'י, המזוהה עם המחנה הרפורמיסטי באיראן, כי כינון רגיעה בסוריה אינו מחייב

מעורבות צבאית וכי ניתן לפתור את המשבר במדינה באמצעות דיפלומטיה. הוא ציין, כי אין מחלוקת בנוגע לצורך להשכין שלום בסוריה, בלבנון ובתימן, ולחזק את השיעים במדינות אלה, אך קיימות דרכים אחרות לעשות זאת מלבד העברת כספים, מכירת נשק ומעשי הרג (תסנים, 1 במאי 2017). דבריו זכו לתגובות חריפות מצד תומכי המשטר, שטענו, כי הצהרותיו משרתות את אויבי איראן. התובע הכללי באצפהאן הודיע כי בכוונת הרשות השופטת להעמיד את כרבאסצ'י לדין בעקבות דבריו.

ראש עיריית טהראן לשעבר, ע'לאם-חסין כרבאסצ'י (תסנים, 1 במאי 2017)

■ אין זו הפעם הראשונה שבאיראן נמתחת ביקורת ציבורית על הסיוע למשטר אסד. בשנים האחרונות השמיעו אינטלקטואלים ופעילים פוליטיים המזוהים עם הזרם הרפורמיסטי האיראני ביקורת על תמיכתה הנמשכת של איראן במשטר הסורי, אך לביקורת זו אין השפעה מעשית על מדיניות איראן בסוריה.

המעורבות האיראנית בעיראק

■ אירג' מסג'די (Iraj Masjedi), השגריר החדש של איראן בעיראק, נפגש ב-24 באפריל 2017 עם נשיא עיראק, פואד מעצום (Fouad Masoum). השניים דנו ביחסים ובשיתוף הפעולה בין שתי המדינות. מסג'די הדגיש בשיחתו עם מעצום את תמיכת איראן בעיראק במאבקה בדאעש (איסנ"א, 24 באפריל 2017). למחרת היום קיים מסג'די פגישה ראשונה עם ראש ממשלת עיראק, חידר אלעבאדי, ודן עימו ביחסים בין המדינות, בהתפתחויות באזור ותמיכת איראן בעיראק במערכה נגד דאע"ש (פארס, 25 באפריל 2017). ב-28 באפריל 2017 קיים מסג'די קבלת פנים בשגרירות איראן בבגדאד בהשתתפות חברי פרלמנט, חברי מועצות מקומיות, נציגי הקבוצות האתניות והדתיות השונות בעיראק, עיתונאים, אנשי אקדמיה, פעילי חברה אזרחית, אנשי דת ומנהיגי המיליציות העיראקיות (תסנים, 28 באפריל 2017).

פגישת מסג'די – אל-עבאדי, מתוך: אבנ"א, 24 באפריל

■ בהראם קאסמי (Bahram Qasemi), דובר משרד החוץ האיראני, גינה את התקיפות האוויריות, שביצעה תורכיה ב-26 באפריל 2017 נגד יעדים של המחתרת הכורדית (PKK) בצפון עיראק. הוא ציין, כי התקיפות באזור סינג'אר שבצפון-מערב עיראק מהוות הפרה של ריבונותה הלאומית ושל לכידותה הטריטוריאלית של עיראק ומגבירות את חוסר היציבות באזור (פארס, 26 באפריל 2017).

המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית

■ חסין שיח' אל-אסלאם (Hossein Sheikhoeslam), יועצו של שר החוץ האיראני לעניינים בינלאומיים, תקף בחריפות את הרשות הפלסטינית ואמר, כי יו"ר הרשות, מחמוד עבאס (אבו-מאזן) מבצע פשעים בעזה בשירות ארה"ב וישראל. דבריו נאמרו על רקע החלטת הרשות הפלסטינית לקצץ בשכר עובדי המגזר הציבורי ברצועת עזה ולהפסיק את מימון תחנת הכוח בעזה. בריאיון לביטאון חמאס אלרסאלה אמר שיח' אל-אסלאם, כי הרשות הפלסטינית מנהלת מלחמה בלתי צודקת נגד רצועת עזה וקרא ליו"ר הרשות לחדול בו ממדיניות זו המשרתת, לדבריו, את ישראל ופועלת נגד הפלסטינים.

■ בתגובה לדברים אלה תקף נביל אבו-רדינה, דוברו של יו"ר הרש"פ, בחריפות את איראן ואמר, כי למי שחתמה על הסכם הגרעין והייתה שותפה ליצירת הכפילות הקיימת בפלסטין בין עזה לגדה המערבית ולחיזוקה, אין כל זכות להתבטא בנוגע לפלסטין, להתערב בענייניה הפנימיים ולפגוע ביו"ר הרשות. אבו-רדינה מתח ביקורת על מדיניותה האזורית של איראן ואמר, כי היא שותפה לחיזוק המלחמות הפנימיות בעולם הערבי. הוא ציין, כי התבטאויות יועצו של שר החוץ משרתות רק את ישראל ואת אויבי האומה הערבית (עצרי-איראן, 1 במאי 2017).

■ העיתון אלחיאת דיווח (2 במאי 2017), כי איראן הגדילה את הסיוע לזרוע הצבאית של חמאס וכי חל שיפור משמעותי בקשריה עם הארגון ברצועת עזה. מקורות פלסטינים מסרו לעיתון, כי יחיא אלסנאר, המנהיג החדש של חמאס בעזה, מילא תפקיד מרכזי בשיפור הקשרים. היחסים בין איראן

לחמאס נקלעו למשבר בעקבות מלחמת האזרחים בסוריה והחלטת חמאס שלא להתייצב לצד משטר אסד. הסיוע האיראני לזרוע הצבאית של חמאס נמשך, עם זאת, גם בשנים האחרונות.